

ADVIES

Van	: adviescommissie mededinging
Datum	: 16 september 2015
Betreft	: Wetsvoorstel strekkende tot verhoging van voor de Autoriteit Consument en Markt geldende boetemaxima

SAMENVATTING

Conclusie

Het voorstel tot verhoging van het wettelijk boetemaximum is ingegeven door onjuiste statistieken en is onnodig voor preventieve werking, terwijl bovendien de aansluiting op het Unierechtelijke kartelrecht wordt losgelaten. Nederland loopt daarmee ook uit de pas bij andere EU-lidstaten.

- Ondanks een kritisch advies van de Raad van State geeft de Minister geen goede redenen om voor mededingingsrechtelijke overtredingen in Nederland, zonder grensoverschrijdende effecten, af te wijken van de Unierechtelijke boetemaxima, waarop de huidige maxima van de Mededingingswet zijn gebaseerd.
- Er zijn geen aanwijzingen dat het huidige boetemaximum van 10% van de jaaromzet onvoldoende afschrikwekkend is, ook al omdat dit maximum in de praktijk, anders dan wordt voorgesteld, zelden of nooit wordt gehaald. Andere preventieve effecten van de bestaande handhavingspraktijk zijn voorts niet in het onderzoek zijn meegenomen (naming & shaming, beboetbaarheid feitelijk leidinggevend).
- Het door de Minister gevoerde argument, dat van een hoger boetemaximum meer preventieve werking uitgaat, is oneigenlijk vanuit de beginselen van proportionaliteit en doelmatigheid. Als niet kan worden aangetoond dat de huidige boetemaxima onvoldoende afschrikwekkend zijn, is verhoging met andere woorden onevenredig.
- Het huidige boetemaximum van 10% van de jaaromzet wordt zowel op Unierechtelijk niveau voor kartelovertradingen, als op nationaal niveau voor overtredingen van andere wetten als voldoende afschrikwekkend beschouwd. Op nationaal niveau wenst de Minister van Justitie en Veiligheid juist tot een geharmoniseerd boetemaximum te komen in het bestuurs- en strafrecht van 10% van de jaaromzet van de betrokken onderneming. Op internationaal niveau (bijvoorbeeld door de voorzitter van het Bundeskartellamt) wordt gepleit voor harmonisatie van de sancties voor kartels. Ook vrijwel alle andere landen binnen de Europese Unie achten een boete van 10% voor kartelovertradingen ruim voldoende afschrikwekkend.
- Dat grond bestaat voor een verdubbeling van het toepasselijke boetemaximum in geval van recidive is niet aangetoond. Recidive komt niet of nauwelijks voor.
- Het belang van een sluitende begroting – hoe wezenlijk ook – mag geen reden vormen hogere financiële sancties op te leggen wegens schending van welke regel dan ook.